C/2024/6300

22.10.2024.

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS,

kas iepazīstina ar Eiropas Jūras vienloga sistēmas vides Daudzgadu īstenošanas plāna 2024. gada atjauninājumu

(C/2024/6300)

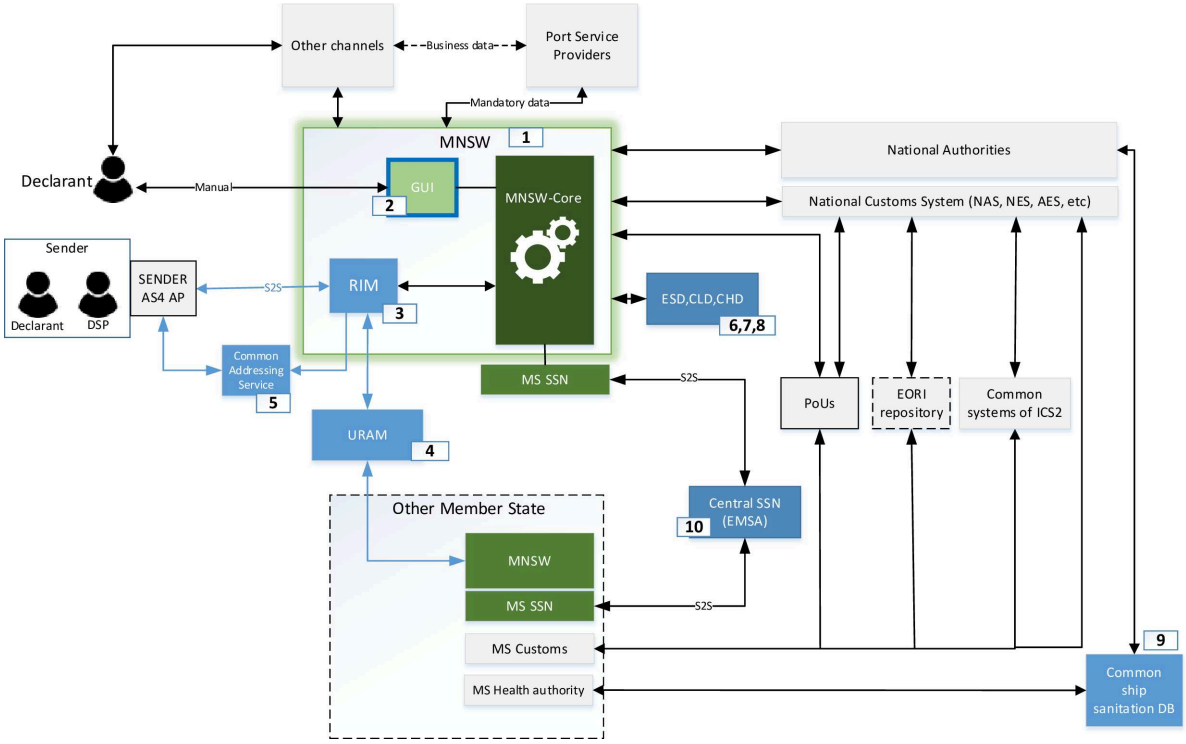
1. Konteksts

Eiropas Jūras vienloga sistēmas vides (*EMSWe*) regulas ([1]) pamatā ir esošais valstu jūras vienloga sistēmu (*MNSW*) tīkls, un tā veido vienotu, sadarbspējīgu vidi, kurā kuģi, piestājot ostā, paziņo informāciju krastā. Regula Komisiju pilnvaro izstrādāt standartizētu datu kopu, kas aptver visus ziņošanas pienākumus, un izstrādāt un uzturēt kopīgas *MNSW* saskarnes un pakalpojumus. Regulu piemēros no 2025. gada 15. augusta. Šo daudzgadu īstenošanas plānu pēc pienācīgas apspriešanās ar valstu ekspertiem katru gadu atjaunina saskaņā ar *EMSWe* regulas 19. pantu. Šo dokumentu pirmajā redakcijā Komisija pieņēma 2021. gadā ([2]) un pēc tam 2023. gadā ([3]) atjaunināja.

2. *EMSWe* IT arhitektūra

EMSWe ir decentralizēta vide, kuras pamatā ir valstu jūras vienloga sistēmu tīkls. Katrā no šīm *MNSW* ir paredzēts: i) saskaņotas ziņošanas saskarnes modulis (*RIM*) sakariem starp sistēmām; un ii) grafiska lietotāja saskarne (*GUI*), kas deklarētājiem ļauj izpildīt paziņošanas pienākumu, iesniedzot datus sistēmā. Vidi papildina šādi kopīgi pakalpojumi: i) *EMSWe* lietotāju reģistra un piekļuves pārvaldības sistēma (*URAM*); ii) kopīgas datubāzes; iii) kopīgs adresēšanas pakalpojums (*CAS*).

Augsta līmeņa EMSWe arhitektūra ap vienu MNSW

Attēlā parādīta *EMSWe* augsta līmeņa arhitektūra no vienas dalībvalsts skatupunkta, arī *MNSW* mijiedarbība ar deklarētājiem, datu pakalpojumu sniedzējiem un dalībvalstu varasiestāžu sistēmām.

([1]) OV L 198, 25.7.2019., 64. lpp.
([2]) OV C 299, 27.7.2021., 3. lpp.
([3]) OV C, C/2023/100, 6.10.2023.

Tabulā uzskaitīti tās komponenti:

Elements	Apraksts	Panti
1.	*MNSW*	2. panta 3. punkts
2.	*GUI*	2. panta 9. punkts, 6. panta 4. punkts
3.	*RIM*	2. panta 4. punkts, 6. panta 1. punkts
4.	*URAM*	12. panta 1., 2., 3. punkts
5.	*CAS*	2. panta 10. punkts
6.	*EMSWe* kuģu datubāze (*ESD*)	14. pants
7.	Kopīgā vietu datubāze	15. pants
8.	Kopīgā bīstamo materiālu datubāze	16. pants
9.	Kopīgā kuģu sanitārā datubāze	17. pants
10.	*SafeSeaNet* (valstu *SafeSeaNet* un centrālā *SafeSeaNet* sistēma)	8. panta 4. punkts

3. **Sekundāro tiesību aktu pieņemšana**

Līdz šim Komisija ir pieņēmusi šādus sekundāros tiesību aktus:

— Deleģēto regulu (ES) 2023/205 ([4]), ar ko nosaka *EMSWe* datu kopu;

— Īstenošanas regulu (ES) 2023/204 ([5]), kurā ietverts pirmais specifikāciju un noteikumu kopums *MNSW* saskaņotajiem aspektiem un trim kopīgajām datubāzēm *EMSWe* satvarā ([6]);

— Īstenošanas regulu (ES) 2023/2790 ([7]), ar ko nosaka *RIM* un *URAM* sistēmas specifikācijas.

Šos trīs sekundāros aktus bija paredzēts pieņemt līdz 2021. gada 15. augustam. Tomēr vairāku faktoru, piemēram, Covid-19 pandēmijas un lielākas tehniskās sarežģītības dēļ, kas prasa plašu apspriešanos ar dalībvalstu ekspertiem, šis termiņš izrādījās pārāk optimistisks. Tāpēc pēdējais akts tika pieņemts 2023. gada 14. decembrī. Tomēr, lai paātrinātu *EMSWe* regulas īstenošanu, pirms minēto sekundāro tiesību aktu pieņemšanas Komisija ar Eiropas Jūras drošības aģentūras (*EMSA*) palīdzību un ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un nozari sāka sagatavot galvenos kopīgos komponentus (*RIM* un *URAM*) un Ziņojumu īstenošanas rokasgrāmatu (ZĪR) (sīkāku informāciju sk. 5. nodaļā).

Plāns attiecībā uz citiem sekundārajiem tiesību aktiem:

— *EMSWe* datu kopas atjaunināšana ([8]) (plānota 2024. gadā);

— *CAS* specifikāciju noteikšana (plānotas 2025. gadā);

— Kopīgās kuģu sanitārās datubāzes specifikāciju noteikšana (plānota 2025. gadā);

([4]) OV L 33, 3.2.2023., 24. lpp.
([5]) OV L 33, 3.2.2023., 1. lpp.
([6]) Īstenošanas regulas (ES) 2023/204 I pielikumā minētās izklājlapu veidnes izstrādā Eiropas Jūras drošības aģentūra (*EMSA*), un orientējoši tās tiks darītas pieejamas 2024. gada 3. ceturksnī.
([7]) OV L, 2023/2790, 18.12.2023.
([8]) Komisija ar *EMSA* tehnisko palīdzību regulāri atjaunina *EMSWe* datu kopu saskaņā ar 3. panta 3. punktu.

— saraksta izstrāde ar attiecīgo informāciju, kas jāizmanto atkārtoti un jādara pieejama turpmākai piestāšanai ostā (vēl jālemj) ([9]).

4. **Ieinteresēto personu iesaistes stratēģija**

Lai nodrošinātu, ka apspriešanās ar dalībvalstu ekspertiem un uzņēmējiem notiek pārredzami un labu laiku iepriekš, Komisija 2023. gadā izveidoja ekspertu grupu — Eiropas Jūras vienloga sistēmas koordinācijas grupu (*ECG*). *ECG* locekļi ir *EMSWe* valstu koordinatori, kā noteikts *EMSWe* regulas 18. pantā. Grupā par novērotājām ir uzaicinātas arī galvenās nozares apvienības. Šī ekspertu grupa regulāri tiekas, un tā ļauj Komisijai uzraudzīt notikumu attīstību un apspriest progresu. Tā arī nodrošina dalībvalstij forumu paraugprakses apmaiņai.

Ņemot vērā, ka *EMSWe* regula attiecas uz vairākām muitas ievešanas un izvešanas formalitātēm, Komisija bieži apspriežas arī ar muitas ekspertu grupām, piemēram, Elektroniskās muitas koordinācijas grupu un/vai Muitas uzņēmējdarbības grupu (ko pārvalda *TAXUD* ĢD). Ar šīm muitas ekspertu grupām Komisija apspriežas kopīgās sanāksmēs.

Lai nodrošinātu nepārtrauktu *EMSWe* un Savienības jūras informācijas un apmaiņas sistēmas (*SafeSeaNet*) savstarpējo savienojamību un sadarbspēju, Komisija informē arī Jūras digitālās sistēmas un pakalpojumu pārvaldības augsta līmeņa vadības grupu (*HLSG*), kas ir kompetenta jebkuru izmaiņu jautājumos *SafeSeaNet* sistēmā.

5. **Kopīgo komponentu un pakalpojumu izstrādes un testēšanas grafiks**

Ziņošanas saskarņu modulis (RIM)

Pēc tam, kad 2022. gada augustā tika publicēta 1.0 versija, 2023. gada decembrī tika publiskota *RIM* atjaunināta 3.0 versija. Šī atjauninātā 3.0 versija ietvēra papildu funkcijas un nodrošina atbilstību Īstenošanas regulā (ES) 2023/2790 ietvertajām *RIM* specifikācijām. Dalībvalstīm ir darīti pieejami visi dokumenti, kas vajadzīgi integrācijai *MNSW*. Dalībvalstīm ar Komisijas atbalstu vispirms jāveic atbilstības testi, lai pārbaudītu, vai *RIM* ir pareizi integrēts *MNSW*. Tad tām būtu jāveic testi un jānodrošina nepieciešamā integrācija ar citām attiecīgajām iestādēm. Tālāk kopā ar nozares ieinteresētajām personām tām būtu jāpārbauda visas *MNSW* savienojumi un procesi.

Lai papildinātu *RIM* darbību, *EMSA* ciešā sadarbībā ar Komisiju, kuģniecības nozari un dalībvalstīm 2023. gada decembrī izstrādāja un darīja pieejamu dalībvalstīm ZĪR. ZĪR apraksta ziņojumus (formalitātes un atbildes), ar kuriem nosūtītāji un *MNSW* apmainās, izmantojot *RIM*, kā noteikts Īstenošanas regulas (ES) 2023/2790 2. pantā. Kopš tā laika *EMSA* ir vēl vairāk pilnveidojusi ZĪR un izstrādājusi ZĪR formalitāšu un atbilžu tehnisko atveidojumu (*XML* shēmas definīcijas datnes — *XSD*). Gaidāms, ka Komisija sadarbībā ar *EMSA* 2024. gada 3. ceturkšņa beigās arī publicēs ZĪR ar tehniskajām ziņojumu specifikācijām izmantošanai nozares vajadzībām un regulāri to uzturēs.

EMSWe lietotāju reģistra un piekļuves pārvaldības sistēma (URAM)

Kopā ar *RIM* Komisija 2023. gada decembrī izveidoja un darīja pieejamu kopīgu lietotāju reģistra un piekļuves pārvaldības sistēmu (*URAM*), lai atvieglotu autentifikāciju nosūtītājiem (deklarētājiem un datu pakalpojumu sniedzējiem), kuri pievienojas kādas dalībvalsts *RIM*. *URAM* centrālie pakalpojumi ir darīti pieejami atbilstības pārbaudes vidē, lai dalībvalstis varētu veikt integrācijas testus savienojumiem un mijiedarbībai starp to *RIM* un *URAM* pakalpojumiem. Dalībvalstis pārvaldīs autentifikāciju savā *GUI* saskaņā ar noteikumiem, kas izklāstīti Regulā (ES) Nr. 910/2014 par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū (*eIDAS* regula) ([10]).

([9]) *EMSA* veiks priekšizpēti, lai noteiktu datu elementus iespējamai atkārtotai izmantošanai, ņemot vērā visus ierobežojumus un nosacījumus, kas noteikti pamatā esošajos tiesību aktos un noteikumos par personas datu un komerciāli sensitīvu datu aizsardzību. Kad šie dati būs definēti, *SafeSeaNet*, tā datu apmaiņas mehānismi un saskarnes (tostarp nepieciešamie drošības pasākumi un dokumentācija) var būt jāatjaunina, lai nodrošinātu datu plašāku atkārtotu izmantošanu un apmaiņu starp *MNSW*.

([10]) OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp.

Kopīgs adresēšanas pakalpojums (CAS)

EMSWe regulas 13. panta 2. punktā minētās *CAS* specifikācijas orientējoši paredzēts pieņemt līdz 2024. gada beigām. Paredzams, ka šā pakalpojuma izstrāde sāksies pēc pilnīgas *RIM* ieviešanas.

Datubāzes

Kā plānots, *EMSA* pašlaik izstrādā *EMSWe* kuģu datubāzi, kopīgo vietu datubāzi un kopīgo bīstamo materiālu datubāzi. *EMSA* pabeidza un 2024. gada maijā publiskoja Sistēmas saskarņu rokasgrāmatu (SSR) ([11]) — rokasgrāmatu par visām trim šīm datubāzēm. Paredzams, ka datubāžu izstrāde tiks pabeigta 2024. gada 3. ceturkšņa beigās, kad *EMSA* būs gatava kopā ar dalībvalstīm veikt testus pirms nodošanas ekspluatācijā.

Kuģu sanitārās datubāzes īstenošana joprojām ir plānošanas posmā, un tās specifikāciju izstrāde orientējoši sāksies 2025. gadā. Kad šī datubāze būs pieejama, to izmantos dalībvalstu kompetentās veselības iestādes, lai savā starpā apmainītos ar datiem *MNSW* atbalsta birojā.

Detalizēts grafiks

Kopīgie komponenti un pakalpojumi	Statuss	Bāzlīnija									
		2024. g.		2025. g.				2026. g.			
		3. cet.	4. cet.	1. cet.	2. cet.	3. cet.	4. cet.	1. cet.	2. cet.	3. cet.	4. cet.
RIM											
RIM 2.0 versija ar sūtītāja validāciju	pabeigts										
RIM 3.0 versija ar sintakses validāciju ([1])	pabeigts										
RIM 3.1 versija ar uzlabotu semantisko validāciju		X									
MIG 1.0 versija un ziņojumu shēmas		X									
(*) Dalībvalsts integrācija un testēšana		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
URAM											
Centrālais autentifikācijas pakalpojums	pabeigts										
Centrālais reģistrs	pabeigts										
(*) Integrācija dalībvalsts *RIM* ([2])		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
CAS											
Centrālo mezglu izveide			X	X							
(*) Dalībvalsts integrācija un testēšana				X	X	X	X	X	X	X	X
EMSWe kuģu datubāze (*ESD*)											
Atsauces datu kopa un SSR	pabeigts										
Centrālās datubāzes izstrāde		X									
(*) Integrācija dalībvalstu sistēmās		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

([11]) http://emswe-db-sig.emsa.europa.eu/.

Kopīgie komponenti un pakalpojumi	Statuss	Bāzlīnija									
		2024. g.		2025. g.				2026. g.			
		3. cet.	4. cet.	1. cet.	2. cet.	3. cet.	4. cet.	1. cet.	2. cet.	3. cet.	4. cet.
Testi pirms nodošanas ekspluatācijā			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kopīgā vietu datubāze											
Atsauces datu kopa un SSR	pabeigts										
Centrālās datubāzes izstrāde		X									
(*)Integrācija dalībvalstu sistēmās		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Testi pirms nodošanas ekspluatācijā			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kopīgā bīstamo materiālu datubāze											
Atsauces datu kopa un SSR	pabeigts										
Centrālās datubāzes izstrāde		X									
(*)Integrācija dalībvalstu sistēmās		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Testi pirms nodošanas ekspluatācijā			X	X	X	X	X	X	X	X	X

(*) Kopīgo komponentu un centrālo pakalpojumu integrācijas un atbilstības pārbaudes darbības ir atkarīgas no katras dalībvalsts pieejamības un valsts plānošanas.
([1]) *RIM* versija, kas izstrādāta, ievērojot RIM specifikācijas.
([2]) Kamēr notiks integrācija dalībvalstu RIM, URAM centrālie pakalpojumi būs pieejami pieņemšanas testos. Pēc testēšanas *URAM* pakalpojumi būs pieejami ražošanas vidē.

6. **Regulas piemērošana**

Komisijas darbs ir virzījies uz priekšu saskaņā ar daudzgadu īstenošanas plāna 2023. gada atjauninājumu ([12]), jo īpaši trīs jomās: i) *RIM* un *URAM* specifikāciju pieņemšana, ii) *RIM* 3.0 versijas izlaide un iii) *URAM* pakalpojumu pieejamība, dodot iespēju sākt īstenošanu valsts līmenī.

No Komisijas puses kopīgo komponentu un centrālo pakalpojumu (izņemot tagad kopīgo kuģu sanitāro datubāzi un *CAS*) testēšana ar dalībvalstu sistēmām ir pieejama **no 2024. gada otrās puses**, un to veiks saskaņā ar dalībvalstu pieejamību un gatavību.

No **dalībvalstu puses**, lai gan **dažas** dalībvalstis **ir pakāpeniski sākušas** īstenošanas darbības, par kurām tās ir atbildīgas, citas virzās uz priekšu lēnāk, nekā sākotnēji plānots, ņemot vērā arī iepriekš aprakstīto kavēšanos. Paredzams, ka īstenošana starp dalībvalstīm netiks sinhronizēta un notiks orientējoši laikposmā, kas nepārsniedz 18 mēnešus, sākot no *EMSWe* regulas piemērošanas dienas, kas noteikta 2025. gada 15. augustā. Komisija turpinās uzraudzīt regulas īstenošanu, izmantojot apsekojumus un ciešu sadarbību ar valstu koordinatoriem. Komisija arī atbalstīs dalībvalstis tehniskajā un uzņēmējdarbības līmenī, lai nodrošinātu, ka kopīgie komponenti un centrālie pakalpojumi visās *MNSW* tiek pareizi un ātri integrēti un testēti.

([12]) OV C, C/2023/100, 6.10.2023.